

PROMOȚIA 1938

Sâmbătă 31 ianuarie 2009, Uniunea Croaților din România a organizat întâlnirea tuturor persoanelor din comuna Carașova (Carașova, Nermed, Iabalcea), care au sărbătorit împlinirea a 70 de ani de viață.

Întâlnirea a avut loc la sediul central al UCR-ului și a început la ora 17.00. Invitații au fost întâmpinați de către dl. deputat Mihai Radan, unul dintre sărbătoriți și prof. Micola Ghera. După discursul președintelui UCR, invitații au vizitat Sediul Central, îndreptându-se către Sala Tineretului unde au urmărit un scurt documentar. Așezați în bancă, doi câte doi, așa cum s-a întâmplat odinioară la școală, foștii „elevi” și-au reamintit cu drag de clipele din copilărie precum și de momentele plăcute și mai puțin plăcute petrecute pe băncile școlii. Întâlnirea a urmat cu o cină tradițională, oferită de către UCR în spațiul de protocol. Cu prilejul sărbătoririi a 70 de ani de viață, Uniunea Croaților dorește lui Curiac Ivan, Ghera Maria, Bogdan Maria, Beul Gheorghe, Ontica Ana, Petrică Ștefan, Drăghia Gheorghe, Mitrică Maria, Ghera Ilia, Ribar Maria, Vaca Mihai, Drăgan Ion, Miloș Marta, Facraci Petru, Catici Marian, Mihăila

Marian, Padineanț Maria, Radan Mihai, Ghera Nicolae, Rambaș Mihai, Petrașca Maria, Radan Mihai, Beul Maria, Miloș Ana, Vaca Luca, Todor

Ivan, Beul Marta, Petruț Mihai, Miloș Nicolae, Vorga Ioan, Adam Ecaterina și Hațegan Maria multă sănătate și fericire alături de cei dragi.

UREDNIŠTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik: prof. Milja RADAN
Urednici: Ivan DOBRA; prof. Lina TINKUL;
Daniel LUKAČELA; Slavica MUSELIN
Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN
Adresa: Karaševo, Središnje sjedište ZHR-a
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal: prof. Mihai RADAN
Redactori: Ivan DOBRA; prof. Lina TINCUL;
Daniel LUCACELA; Slavița MUSELIN
Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN
Adresa: Carașova, jud. Caraș-Severin,
Sediul central al UCR
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; Web: www.zhr-ucr.ro

U ovom broju / În acest număr:

BOŽIĆNI SPEKTAKL

ZAHVALNA VEČERA

MIJO LOVINIĆ

str. 3
pag. 3

str. 7
pag. 7

str. 10
pag. 10

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Hrvatska
grančica

Godina: XIII
Broj: 52
veljača 2009.
Anul: XIII
Nr. 52
februarie 2009

SASTANAK KOORDINACIJSKOG ODBORA ZHR-A

U središnjem sjedištu Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj održano je 24. siječnja 2009. godine redovno zasjedanje Koordinacijskog odbora ZHR-a.

Za vrijeme trosatnog sastanka članovi su odbora vodili rasprave oko rezultata prošlogodišnjih parlamentarnih izbora, budžeta ZHR-a i troškova za 2009. godinu, novčanog podržavanja kirvaja u karaševskim selima i drugim bitnim problemima hrvatske zajednice.

Prof. Milja Radan, predsjednik Zajedništva Hrvata, u svom se govoru najviše osvrnuo na agresivnu predizborno parlamentarnu kampanju PDL-a u Karaševu. Ta se kampanja manifestirala skidanjem ili izobličavanjem slika kandidata Zajedništva Hrvata ali i nizom lažnih obećanja ili kleveta na račun djelovanja Zajedništva. Više od

nastavak na 2 str.

nastavak sa 1 str.

toga, da bi ostavili Karaševu bez zastupnika u Parlamentu, predstavnici karaševskog PDL-a su se u jednom trenutku udružili i nekim članovima Demokratskog Saveza Hrvata u Rumunjskoj koji su se ponovno aktivirali baš uoči parlamentarnih izbora. Njihov zajednički pokušaj da stave protukandidata Zajedništvu Hrvata je

dat ZHR-a je postao zastupnikom hrvatske manjine dobivši najveći broj glasova upravo u Karaš-Severinskoj županiji, odnosno u kolegiju gdje živi najveći dio hrvatske manjine.

Koordinacijski odbor je jednoglasno odobrio predloženi budžet i troškove za 2009. godinu. Tu su obuhvaćeni organizacijski troškovi, troškovi za tisak i različite sportske,

kulturne i znanstvene akcije, ali i troškovi za sljedeće prioritarne investicije ZHR-a, prije svega započinjanje izgradnje Polivalentne dvorane i Muzeja.

Zbog stalnih odstupanja od Pravilnika odvijanja olimpijade maternjeg jezika, Rukovodeće tijelo Zajedništva je odlučilo djelomično ot-

propao, a birači nisu ovaj put nasjeli na predizborne PDL-ove podvale. Relevantan dokaz su rezultati izbora, koji pokazuju da je u Karaševu kandidat Zajedništva dobio 48,85% glasova, dok je kandidat PDL-a dobio samo 17%. S druge strane, kandi-

kazati financijsku podršku tom natjecanju, sve dok se stvari ne krenu odvijati shodno Pravilniku. Daljnje financiranje organiziranja olimpijade pretpostavljalo bi da se Zajedništvo pridruži onim nepravilnostima koji već godinama razočaravaju kandidate

tog natjecanja, nepravilnosti protiv kojih se Zajedništvo zapravo bori. Budući da sve greške pripadaju isključivo organizatorima, a ne natjecateljima, Zajedništvo će i dalje nagrađivati prvoplasirane učenike na olimpijadi.

Zajedništvo Hrvata će i ove godine financijski podržati muziku za sve kirvaje u karaševskim selima, Tirolu i Rekašu, ukoliko – razumje se – na tim kirvajima zastupa domaća muzička formacija koja zna svirati i promovirati naše stare pobjevke i igre.

Na kraju sjednice Koordinacijski je odbor odlučio da Zajedništvo Hrvata obnovi svake godine po dva nadgrobna spomenika u Keči, na istočnoj strani Temišvara, jer je broj tamošnjeg stanovništva hrvatskog porijekla u takvom opadanju da mu prijete izumiranje. Nadgrobni epitafi hrvatskih pokojnika bi trebali svjedočiti kroz vrijeme o kulturi i postojanju turopoljskih Hrvata na ovim prostorima.

ĐUREĐ JANKOV – ŽUPANIJSKI VIJEĆNIK

Prof. Đuređ Jankov izabran je na mjesnim izborima 2008. godine za vijećnika Karaš-Severinskog županijskog mjesnog vijeća za mandat 2008. – 2012. godine, prihvaćen po dogovoru na listi PDL-a u ime Zajedništva.

Prof. Đ. Jankov rođen je 1951. godine u Rafniku. Dugogodišnji je profesor povijesti i filozofije u gimnaziji Traian Lalescu u Rešici, a 2000-te godine izabran je kao član Koordinacijskog odbora Zajedništva Hrvata i aktivno zastupa interese hrvatske zajednice.

Izborom prof. Jankova na visoki položaj županijskog vijećnika naša je zajednica dobila prvi put od 1990. godine naovamo predstavnika koji će joj zastupati interese u tom županijskom tijelu.

Uredništvo

NAŠE ISTINE

continuare de la pag. 8

desenați peștii din lac, cu denumiri și dimensiunile sub care aceștia puteau fi reținuți. „Brochse” în traducere era plătică, iar austriecii nu se omorau s-o pescuiescă numai din cauză că acest pește nu putea fi mâncat, deoarece are multe oaze. Ei, păi dacă ei nu o vor, eu o vreau. Am mormit locul unde urma să pescuiesc, cu mămăligă, am căutat prin trusă cele mai mici ace, un plumb culisat de 8-10 gr, un opritor și am trecut la treabă. În numai câteva ore am adunat vreo 12 kg de plătică și ceva roșioară. Nu puteam face față la două bețe, pescuiam cu unul singur,

plătici de 800-900 gr și roșioară la 200 gr, niște pești formidabili, trăsături după trăsături. Pescuit ca în acea zi am avut parte numai primăvara în țară, când mreana se hrănește cel mai intens.

Ajunși seara acasă am avut de curățat, nu glumă, fiind nevoiți să stăm până la miezul nopții în bucătărie. O mare parte din pești i-am pus în congelator, iar câteva bucăți le-am crestat cu un cuțit bine ascuțit. Am pus sare pe ei, i-am băgat în frigider, deoarece a doua zi urma să-i pregătesc împreună cu o mămăligă și mujdei de usturoi.

Petru Miloș

DONIRANE KNJIGE KNJIŽNICI U KARAŠEVU

Obavješćujemo čitatelje da je knjižnica u Karaševu bogatija za 87 novih naslova. Radi se o veoma vrijednim knjigama iz svjetske književnosti, religije i antropologije koje su dobivene kao donacija od gospođe **Zorice Radan (Borka)**. Spomenio bih samo nekoliko novih naslova koji će sigurno obradovati sve ljubitelje pisane riječi: „Tess D'Uville”, „Mituri, vise și mistere”, „Mircea Eliade”, „Hinduismul”, „antropologija unei civilizații”, „Omul în fața morții”.

Uz knjige s područja mitologije, antropologije i religije na policama karaševske knjižnice nalazi se sada veći izbor veoma interesantnih i dobro očuvanih knjiga za djecu osnovnoškolske dobi.

Srdačno zahvaljujemo donatorici, s tim više što je obogaćivanje knjižnog fonda knjižnice uvjetovano novčanim mogućnostima, pa se do novih naslova dolazi jako teško.

prof. Iacob Domaneanț

Program za manjine

Novi televizijski program **TVR3** lansiran je **20. listopada 2008. godine** i sadrži emisije posvećene nacionalnim manjima iz Rumunjske.

U okviru tog programa emitira se svakoga utorka, s početkom od 11:45 i kratak **program o hrvatskoj zajednici** u kojemu su prikazane emisije informativnog karaktera o karaševcima, njihovoj tradiciji i običajima.

COPILĂRIA

Trece copilăria, trece,
Tare se mai grăbește
Dar nu se sfiște
Și greu mai este...

Mereu îmi doresc,
Să pot să opresc,
Timpul în loc
Să pot să mă joc!

Inima mea,
Parcă ar vrea
Să-mi spună ceva
Să mă îndrume undeva!

Așa e copilăria,
Multe am învățat,
Tare m-am mai distrat
Pentru viață m-am antrenat.

Oriunde aș fi,
Oricât de-n vârstă voi fi,
Mereu îmi voi aminti
De copilărie, zi de zi!

Bogdan Cristian Tincul

MIJO LOVINIĆ

Rad isusovačkih misionara među Hrvatima, u prošlim vijekovima odvijao se na više načina, već prema socijalnim i političkim prilikama dotičnog vremena i potrebama puka.

Jedni drže pučke misije po selima i gradovima, drugi djeluju među vojnicima u vojnim taborima, neki pak rade među Hrvatima u susjednim zemljama, gdje su pomiješani s drugim narodima i vjeroispovijestima. Misionari za Hrvate izvan matične domovine stanovali su u isusovačkim rezidencijama ili tzv. misi-jama odakle su pružali duhovnu okrepu i vijersku pouku, našim ljudima koji su, najčešće bez župnika i učitelja, čamili u velikom materijalnom i duhovnom siromaštvu. Obilazeći neki kraj, ostali bi u pojedinom mjestu koliko je bilo potrebno. Ponekad je to bilo i po više mjeseci ili čak više godina. Takav je misionar bio Mijo Lovinić koji je djelovao najprije u Pečuhu i u Temišvaru, a zatim kao župnik u hrvatskom mjestu Karašovi u Banatu (danas u Rumunjskoj). Među tim ljudima ostavio je nezaboravnu uspomenu svojim požrtvornim radom, te svetim i pokorničkim životom.

Dijete bosanskih izbjeglica

Burna je bila mladost darovitog Mije Lovinića rođenog oko 1683. u Kraljevoj Sutjesci u Bosni. Otac mu je bio zanatlija, draguljar, a imao je puno djece. Iz Bosne se vjerojatno odselio s obitelji 1697. kada je s kršćanskim vojskovođom Eugenom Savojskim na povlačenju pošao iz Bosne oko 30.000 ljudi prema Slavoniji i Ugarskoj. Ne znamo gdje su se Mijini roditelji nastanili, no otac mu je ubrzo umro, a majka se preudala da prehrani brojnu djecu.

Mijo je negdje u Ugarskoj završio srednju školu a zatim studirao filozofiju u Grazu. Godine 1706.

upisao se na studij teologije u Beču, no već 4. veljače iduće godine odlazi u isusovački red u istom gradu. Završivši dvogodišnji novicijat, dolazi u Zagreb i četiri godine predaje na gimnaziji. Od 1714. do 1717. studira teologiju u Grazu, a zatim obavlja treću godinu kušnje u Judenburgu.

tantima, često bilo bez duhovnog pastira, zapušteno u vijeri, pa stoga u opasnosti da njime zavladaju različite zablude i praznovjerja.

Tako je Lovinić najprije četiri godine propovjednik i kateheta u Pečuhu u Ugarskoj, a zatim tri godine u Temišvaru u Rumunjskoj. U tim su gradovima već do tada, tijekom jednog stoljeća, stalno radili hrvatski misionari. Brinuli su se za svoje sunarodnjake ne samo u tim mjestima nego i za one razasute po okolnim krajevima. Naš misionar Mijo Lovinić također često zalazi u okolna hrvatska sela da bi djecu i odrasle poučio u temeljnim istinama vjere i okrijepio ih sakramentima.

Kao poznavalac mnogih jezika, Lovinić djeluje također među Mađarima i Njemcima i u svakoj prilici svima želi pomoći. Pobrinuo se da se izrade jasna moralna i pravna načela o zajedničkom životu katolika i pravoslavnih. Jedan je nacrt tih odredbi predložio 1721. u Temišvaru na javnoj sjednici pred carskom upravom, u nazočnosti

grkoistočnog metropolite i dvaju vladika. Nacrt je bio od svih prihvaćen, a upravitelj pokrajine ga je potvrdio. U tim pravilima misionar daje upute pravoslavnim poglavarima kako će vodite svoje vjernike i iskorijeniti moralne zloupotrebe; kako će se katolici zaštititi od njihove nasrtljivosti i pomalo pravoslavne raspoložiti da prihvate sjedinjenje.

Nastavak u sljedećem broju.

Preuzeto iz *Glasnika*, 1990. godina, autor *Mijo Korade*.

Poliglot, propovjednik, teolog

Osim što je znao hrvatski materinski jezik, još kao mladić naučio je njemački i mađarski, a kasnije još češki, slovački i rumunjski. Uz to se za čitavo vrijeme studija odlikovao izvanrednom marljivošću te je stekao veliko znanje. Zato ga poglavari odmah nakon završenog školovanja poslaše da apostolski djeluje u krajevima gdje žive različiti narodi, a gdje je katoličko pučanstvo, pomiješano s pravoslavlim i protes-

U KLOKOTIČU:

BOŽIĆNI SPEKTAKL

U subotu, 20-tog prosinca, u Domu kulture iz Klokotiča bio je priređen jedan školski prijebožićni spektakl. Protagonisti su tog spektakla bili učenici od prvog do osmog razreda klokotičke osnovne škole.

Sva su se djeca vrlo dobro spremala kako bi na sceni pjevali i plesali, recitali pjesme i dobro odglumili svoje činove u predstavama koje su obradile božićne ili svjetovne teme. Nisu falili ni oni talentirani mladići koji su odsvirali na harmonici ili orgulju, a svojim interpretacijama osvojili veliki aplauz gledatelja. Publika se odazvala u velikom broju i nije bila škrtu u dijeljenju aplauza, tako da se na licima profesora i svih onih koji su imali svoj dio učinka u spremanju i organiziranju ovog događaja moglo čitati zadovoljstvo radi dobro obavljenog posla.

Pouka

Nekada, ne tako davno, i škola iz Karaševa je organizirala u Kulturnom domu priredbe povodom kraja školske godine, ili pak za obilježavanje raznih blagdana, kao na

primjer Uskrsa ili Božića. Putem tih predstava učenici i profesori koji su sudjelovali u pripremanju nastojali su stvoriti što ljepši blagdanski ugođaj

i dočarati uskrсни ili božićni duh pomoću pjesme, plesa ili igrokaza. Takve priredbe su bile veoma česte i popularne u Karaševu, izvodili su

ih učenici svih razreda, a gledala ih je mnogobrojna publika, počevši od školskih kolega i roditelja, preko nastavnika pa sve do znatizeljnog puka.

U zadnjim godinama priredbe u kojima su protagonisti školski učenici sve su ređe i ređe. Zadnji takav pokušaj bio je onaj iz prosinca 2007. godine, dok za vrijeme čitave prošle godine naša Dvojezična gimnazija nije uspjela izvesti nijedan program na sceni kulturnog doma iz Karaševa. Nastavnici nisu zainteresirani za takvu vrstu izvan-nastavnih aktivnosti i ne vole trošiti vremena za smišljanje i vježbavanje školskih programa. Na žalost, najviše gube učenici, jer upravo takve aktivnosti razvijaju sudionicima maštu i kreativnost.

Bilo bi dobro kad bi se Karaševska škola ugledala na klokotičku.

Daniel Lucacela

NEDJELJA OBRAĆENJA SV. PAVLA

U New Yorku nalazi se velika zgrada –palača- ONU (organizacija ujedinjenih naroda). U njoj postoji jedna mala kapela za molitvu raznih vjernika... katolika, pravoslavaca, grko-katolika.

Pored nje ima još jedna kapelica, ali za ljude koji ne vjeruju u ništa...takozvani "Humanisti"...na njihovu

oltaru nalazi se svježa kita cvijeća, lijepo osvijetljena i ništa više. Tu dolaze svaki dan, provedu koji minut u šutnji...i odlaze...

Što ih je dotjeralo da uvedu molitvu??? Ne vjeruju u Boga, ali se mole buketu ruža...

Svako srce čežne za onim što je vječno : istina, ljubav i dobrota.

Dijete kad prvi put zine –pita: Mama, što je ovo?...Što je ono?...Čovjek je željan istine i takav je sve do smrtnog časa. Uvijek se gomilaju nova i nova pitanja. Ali...istinu nikad dovoljno ne saznamo. Svi koji su dobili Nobelovu nagradu i koji od njih su još živi, glasali su, i većinom glasova proglasili Alberta Einsteina najvećim učenjakom novoga doba, ali on je ponavljao : « oh, kako je maleno ono što znam, a kako je veliko ono što ne znam. » I Sv.Pavao je bio veoma učen čovjek. Lijepo je pisao djela apostolska... Poput židovskih Rabina, stalno je putovao svjetom...Proganjao Isusovu Crkvu...nala-

zio joj mane i pogreške, kao što se i danas radi...tražio odgovore da mu ispune srce... Napokon u Damasku pada sa konja i u svjetlu koje ga je oslijepilo prepoznaje ranjenog Isusa... Pavle, Pavle zašto me proganjaš?!

Nije Pavao vidio ni velikog Boga, ni pametnog propovjednika, ni profesora, nego ranjenog i uskrsnulo Isusa i saznao istinu o samom sebi... Pametni kapelan se vraća sa olimpijade za Bibliju iz Njemačke, a mamu kojoj je umro sin ne zna kako

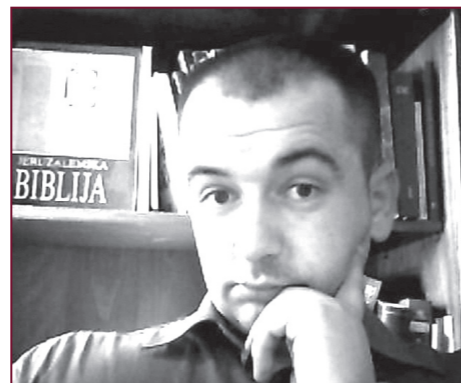
utješiti. O beskućniku svatko govori - jer je to lijepo- ali nitko ga u dom ne prima...U ljubavi je svako «AS», ali malo koji o njoj piše, a da nije rastav-

Bogati i pametni su mu proboli ruke da više ne blagoslivlja, a on danas grli svako srce...proboli su mu noge da više ne ide među ljude, a on je danas, svako jutro na 700 tisuća oltara na Misi i u više od milijardu duša...htjeli su sakriti njegovu istinu u tamnom grobu, a istina o Bogu koji ne sudi nego oprašta je danas u više od 800 tisuća spovedaonica koje su svaki prvi petak pune !!! Zato su se uvijek- tada i danas- kupili da ga slušaju...zato kleće pred oltarom njegove dobrote...svako jutro hvala - Sv. Misa...svaku večer hvala-Slava Ocu...zato je Evandjelje za njih « radosna vijest »...a radosnima ne treba radost...

Kada malo dijete uhvati strah da ga netko ne voli, on bježi kod mame na grudi... « mama, nemoj me nikad ostaviti ! », puno majki ne zna zašto dijete tako jako stisne...ne pušta iz zagrljaja...strah ga je izgubiti ljubav !... najstrašnija mamina psotka : « pazi sine, da te ne odbijem od srca ! » Eto ! Tako Pavao nađe onoga koji nikad ne prestaje darivati svoju ljubav- Isusa Krista ! i postade njegov učenik i apostol...Bernadica veli : « tako Mariju jednom vidi ništa mu više nije lijepo na zemlji »...šta onda reći za Pavla koji je vidio Isusa...O, sretni Pavle...

vlč. Davor Lucacela

RELIGIJA

Pogled iz kuta

PROSVJETITELJSTVO

Ako je sve do baroka hrvatska književnost uspješno pratila svjetske tokove, može se zapravo reći da njezina produkcija, nakon tog veoma plodnog književnog razdoblja, naglo pada (i po kvaliteti i po kvantiteti).

Razlog je tome da su dijelovi Hrvatske bili dugo vremena pod turskim ropstvom, a ta je okupacija izazvala ekonomsku i kulturnu zaostalost. Dubrovnik, koji je bio vodeći kulturni grad do sada, stagnira. Iako je slobodan (samostalan), njegov je problem što je izoliran od ostalog dijela Hrvatske, a još ga je zadesio potres 1667. godine od kojeg će se veoma teško oporaviti.

U Hrvatskoj nastaje nov odnos prema književnosti tek u 18. stoljeću, nazvan i vijekom prosvijećenosti i racionalizma. Taj novi polet uzrokovan je oslobođenjem većega dijela Dalmacije i Slavonije od turske vlasti, prodiranjem prosvjetiteljskih i racionalističkih ideja koje su strujale iz zapadne Europe, a i društvenim reformama Marije Terezije i Josipa II. u sjevernom dijelu Hrvatske. Prosvjetiteljstvo u 18. stoljeću je snažan duhovni pokret europske inteligencije koji se borio za slobodu duha i uklanjanje zaostalosti u društvu. Taj je pokret zahvatio cijelu Europu i doseglo Sjevernu Ameriku. Prosvjetitelji su imali povjerenje u razum kao odlučujući izvor svih spoznaja; ostavili su svoj pečat u filozofiji i u književnosti. Prosvjetiteljstvo je bilo osobito utjecajno u Francuskoj, država koja je dala i najznačajnije predstavnike ovog pokreta (Voltaire, Montesquieu, Rousseau, Diderot, Holbach, d'Alembert). Rousseau je zastupao ideju jednakosti svih građana - potreba za republikom, koja je dovela do francuske građanske revolucije (1789.) kada je u Francuskoj srušen srednjovjekovni feudalni poredak i svi su građani proglašeni jednaki pred zakonom.

Hrvatsko prosvjetiteljstvo poklapa se sa svjetskim prosvjetiteljstvom samo u temeljnim shvaćanjima, a to je u isticanju potrebe za prosvjetom i kulturom i naglašavanje moralno-poučne uloge književnosti. U svim dijelovima

Hrvatske razvile su se književnosti na regionalnim nariječjima, koja u 18. st. svako na svojem području dobivaju značenje književnoga jezika, (kajkavski dijalekt radi razvoja književnosti i interesa za jezik, dobiva osobine književnoga, standardnog jezika). Usporedno se i dalje, od samih početaka hrvatske književnosti, njeguje i književnost na latinskom jeziku, i to kod učenih ljudi i po samostanskim školama. Zagreb postaje kulturno i književno središte svih Hrvata.

Andrija Kačić Miošić

Najznačajniji predstavnici hrvatskog književnog prosvjetiteljstva bili su: Andrija Kačić Miošić (Južna Hrvatska), Matija Antun Reljković (Slavonija), Tituš Brezovački (Zagreb), Matija Petar Katančić.

Andrija Kačić Miošić (1704.-1760.) rođen je 1704. u selu Bristu u Makarskom primorju. U posljednjem i najplodnijem desetljeću svog života, provedenim u samostanu u Zaostrogu, Kačić je na hrvatskom jeziku napisao i tiskao dva djela: Razgovor ugodni naroda slovinskoga (1756,1759) i Korabljicu (1760). Dok je Korabljica bila slična temom i sadržajem mnogim djelima povijesne

tematike koja su se u to vrijeme tiskala u Italiji, u Razgovorima ugodnim povijest hrvatskog i slavenskih naroda opjevana je na nov i svjež način. U kratkom vremenu djelo je postalo omiljeno štivo malog, običnog puka, čitatelja kojima je ta knjiga bila i namijenjena, u toj mjeri da bi danas zaslužilo naziv bestsellera. Nizanjem prepoznatljivih likova i događaja, bliskim mentalitetu tadašnjeg puka i korištenjem epskog narodnog deseterca, Andrija Kačić Miošić jasno je otkrio svoj motiv – približiti slavnu

hrvatsku povijest "siromahu, težaku i čobanu naroda slovinskoga" svjestan da je tom našem čovjeku pjevanje i pričanje velika duševna razonoda.

Matija Antun Reljković (1732.-1798.) rođio se u selu Svinjarevu (danas Davor) u novogradiškom kotaru. Njegov "Satir ili divlji čovik" je djelo koje opisuje nemarnost ljudi i njihovu izgubljenost prema mjestu u kojem žive, ali ujedno i potiče samog čitatelja da razmisli o svom odnosu prema mjestu u kojem živi.

Tituš Brezovački (1757.-1805.), rođio se u Zagrebu a najpoznatiji je po svoja tri dramska teksta: Sveti Aleksij – drama, Diogeneš ili sluga dveh zgubljenih bratov – komedija, Matijaš grabancijaš di-

jak – komedija u kojoj se autor putem Matijaša (grabancijaša koji ima neke nadnaravne moći) ruga ljudskim manama kao što su škrtost, pohlepa, lijenost, nepoštenje, dvoličnost, licemjerje, požuda...

Matija Petar Katančić (1750.-1825.), bio je svestrano obrazovan franjevac. Fructus auctumales (Jesenji plodovi, 1794.) zbirka je pjesama pisanih latinskim i hrvatskim jezikom klasičnim metrom. Po tome je jedan od naših prvih pjesnika klasicista. U rukopisu mu je ostao rječnik Etymologicon illyricum koji svjedoči o njegovu zanimanju za jezik.

Daniel Lucacela

Književnost

PESCAR PE ALTE MELEAGURI

În vara lui 2008, plecasem în Austria la părinți pentru câteva săptămâni, unde urma să lucrez puțin și să-i ajut în cazul în care se mutau într-o locuință nouă.

Eram un bărbat norocos, mi-au găsit ceva de lucru și cum dincolo se câștigă mai bine, mi-am zis că nu mi-ar strica ceva bani în plus, mai ales că, începând de anul acesta am devenit și membru vânător al A.G.V.P.S. Caraș-Severin și trebuia să aduc ceva bani de armă.

Totul părea în ordine, primele săptămâni, adunasem ceva bani, dar parcă îmi lipsea ceva. Și ce anume mi-ar putea lipsi, decât prima dragoste „pescuitul”, apele minunate ale țării noastre și în special Dunărea.

Am început să întreb în stânga, în dreapta, permisul anual nici nu intra în discuție, era prea scump. Am găsit până la urmă câteva lacuri cu taxă zilnică și, bineînțeles, l-am ales pe cel mai apropiat.

Lacul „Traboch See” - taxa pentru 12 ore de pescuit era de 20 €, aveai dreptul de a reține 2 pești crap între 35-60 cm, știucă peste 60 cm, șalău peste 50 cm și somn peste 80 cm. Lacul

nu era foarte mare, puteai arunca în lățime de pe o parte pe alta și nicăieri mai adânc de 2-3 metri. Până aici totul părea în regulă, însă dulapul cu ustensilele de pescuit era în țară. Astfel, am fost nevoit să cumpăr o undiță la set cu 15 €, iar a doua undiță, câteva rotative și linguri mari pentru știucă, le-am împrumutat de la un prieten.

Găsisem o zi liberă și împreună cu cumnatul meu am decis să ne încercăm norocul la pescuit și aici în Austria. Cu o seară înainte am făcut o mămăligă, tipic pescuitului la crap pe Clisura Dunării, am făcut câteva monturi cu ajutorul revistelor „Pescar la crap”, deoarece eu, sincer, nu prea le am cu pescuitul crapului și cum în acest lac predomina crapul, aveam nevoie de câteva monturi.

Ne-am trezit dimineața devreme, am luat necesarul acelei zile de pescuit și am plecat. Am ajuns pe lac în jurul orei 5, 30. Odată ajunși, trebuia să aflăm de unde urma să luăm

autorizația de pescuit. Am găsit cabana, însă paznicul nu era sosit încă. Am făcut și noi ca ceilalți sosiți devreme, am notat pe un bilețel numele, numărul mașinii și pontonul unde urma să pescuim și am lipit bilețelul pe ușă. Am montat bețele: 2 la fix, unul la mămăligă și unul la porumb, iar pe două am pus lingurițe rotative și am zis să facem câțiva pași să încercăm vreo știucă. Cineva mi-a zis că în ultimul timp, când a prins știucă, niciuna nu a fost mai mare de 30-40 cm, fapt care m-a făcut să leg rotativa fără strună, oricum aveam numai una și aceea era toată încălțită cu nailon în trusa prietenului care mi-o împrumutase. Am pescuit cam trei sfert de oră și nimic, niciun atac. La un moment dat am încercat să lansez lângă niște cioate scufundate pe jumătate, la 2 metri de mal. La a doua lansare, rotativa a încetat brusc să lucreze, moment în care am contract și imediat a început bătălia, însă n-a durat mult deoarece pescuiam fără strună și peștele se numea „Esox Lucius”. La aprecierea mea și a cumnatului, după zgomotul pe care l-a făcut o singură dată cu coada și după încovoirea bățului era în jur de vreo 5-6 kg. Am mai încercat în acel loc cu alte rotative, însă nu ne-a răspuns niciunul, în schimb am sesizat la pontonul nostru un om îmbrăcat în haine verzi, care nu putea fi altul decât paznicul lacului.

Ne-am achitat taxa, am mutat și celelalte bețe la fix, în așteptarea crapului și ne-am întins puțin pe o pătură să admirăm lacul care arăta nemaipomenit în acea dimineață.

Până după masă n-am prins niciun pește, a venit un alt paznic să verifice autorizațiile și care ne-a întrebant de ce nu pescuim „Brochse”, că acel pește putem să-l prindem la mal fără probleme și avem dreptul să luăm cu noi cât vrem. Eu stăpânesc foarte bine limba germană, însă nu am știut ce înseamnă acel cuvânt. Ne-am uitat pe autorizație și acolo erau

continuare la pag. 11

PLANOVI ZA RAZVOJ LUPAČKE OPĆINE

Dok smo svakoga dana, zbog svjetske financijske krize, prezasićeni pesimističkog pogleda na skorbu budućnost, u općini Lupak još uvijek vlada velika doza optimizma.

Ako je vjerovati odlučujućim čimbenicima općine Lupak, pored finalizacije radova na asfaltiranju ceste za selo Vodnik, u planu je općine vrlo značajan projekat rehabilitacije staroga puta koji je nekoć povezivao

dobro izvedene projekte koji su svojim sadržajem, među ostalim, vezani i za poboljšanje stanja infrastrukture u ruralnom području. Upravo jedan takav projekt Lupačke općine čeka odobrenje i financiranje Europske Unije, a namjenjen je kanalizacijs-

i ostala karaševska sela, a izvođenje i njihova materijalizacija postati apsolutnim prioritetima naših dviju općina, jer na taj način bi se znatno poboljšala kvaliteta života svih nas.

Ako se gore navedeni plan Lupačke općine svojim sadržajem čini dosta teško izvodljivim u brzju budućnosti, drugačije stoje stvari kada je riječ o Domu kulture iz Klokočića. Profesor Marijan Lukačela, bivši upravitelj te institucije, naglasio je da već davno postoji opasnost od izbijanja požara zbog neodgovarajuće električne instalacije, i da se pod hitnom mora riješiti

Klokočić sa glavnom cestom prema Lupaku. Stari put počinje iz sela Klokočić (od križa kod Kikeša) i spaja se sa županijskom cestom kod „Beloga Krsta” kod Birtinog placa, tri kilometara blizu Lupaka. Važnost ovoga projekta ne stoji samo u skraćivanju udaljenosti između Klokočića i Ričice, već bi novoizgrađena cesta olakšala i pristup seljanima k svojim salašima.

Zna se da Europska Unija novčanom potporom podržava

kom sustavu sela Klokočić. Projekti takve vrste morali bi uključiti što prije

taj problem. Saznao sam, međutim, da vijećnici općine Lupak na čelu s knezom Marijanom Vlasićem imaju u vidu ne samo sveukupnu promjenu dotrajale električne instalacije već i radove za obnovu i modernizaciju tog objekta.

Koliko će od tih planova biti ostvareni, a koliko će biti pogođeni svjetskom ekonomskom krizom, vrijeme će pokazati. Živi bili pa vidjeli!

PE 19 DECEMBRIE 2008 A AVUT LOC: ȘEDINȚA CONSILIULUI LOCAL

În data de 19.12. 2008, începând cu ora 16,00, la Primăria din Carașova a avut loc ședința ordinară a Consiliului Local. Ordinea de zi a cuprins 5 proiecte de hotărâre, a căror inițiator a fost primarul Bogdan Petru, capitolul Diverse și o informare privind situația imobilului de la nr. 17 din Carașova.

Două dintre proiectele de hotărâre se referă la acordarea titlului de cetățean de onoare domnului dr. Ion Sfera și domnului dr. Luciano Adami. Meritul acestor doctori constă în procurarea unui tratament lunar pentru o fetiță din localitatea Carașova. Acest tratament, în valoare de 200 Euro,

onoare? După cum știm, persoanele care sunt îndreptățite să fie propuse pentru acordarea titlului de cetățean de onoare, sunt acele persoane care și-au adus contribuția la dezvoltarea comunei și a imaginii acesteia și care au reușit să facă cunoscut numele acesteia atât în țară cât și în străinătate.

procesul-verbal apar mici neclarități. Cităm: „De asemenea participă în calitate de invitat, domnul deputat Mihai Radan.” Reamintim că în art. 52 scrie: La lucrările consiliului local pot asista și lua cuvântul, fără drept de vot, prefectul, președintele consiliului județean sau reprezentanții acestora, deputații și senatorii, miniștrii

ii este necesar până la împlinirea vârstei care îi va permite o dezvoltare normală, iar familia fetiței nu își poate permite să cumpere acest medicament. Propunerea a venit din partea primarului comunei Carașova, care a considerat că gestul umanitar pe care-l fac cei doi doctori trebuie răsplătit, acest titlu neconferindu-le niciun alt drept în plus. Admirabil gest din partea celor două persoane, dar oare nu se putea rezuma primarul doar la acordarea unei diplome de

În ceea ce privește situația imobilului de la nr. 17, Uniunea Croaților din România a demarat acțiunea prin demolarea clădirii existente. S-a finalizat proiectarea noului obiectiv, urmând a se obține autorizația de construire și începerea construcției pe terenul concesionat. Revenind la controversata ședința ordinară a Consiliului Local din data de 25 noiembrie 2008, când reprezentanții presei și dl. deputat Radan au fost poftiți să iasă afară, în

și ceilalți membri ai Guvernului... Așadar, dl. deputat nu participă în calitate de invitat, dânsul poate asista și lua cuvântul de câte ori dorește. De asemenea, la cererea președintelui de ședință, de a părăsi sala, este notat în procesul-verbal că dl. Radan „se opune”. Se omite în ce fel se opune dl. Radan, și anume, acesta le cere consilierilor locali să citească legea. Așteptăm cu nerăbdare următoarea ședință!

Redacția

U KARAŠEVU: ZAHVALNA VEČERA U ZGRADI ZAJEDNIŠTVA

Uspješno djelovanje folklornog ansambla „Karaševska Zora” na raznim domaćim i inozemnim smotrama folkloru dobilo je posebno priznanje početkom ove godine i u Zajedništvu Hrvata u Rumunjskoj.

Osim članova i instruktora naše amaterske formacije priznanje su dobili i selektirani nogometaši iz karaševskih sela, inače sudionici prošlogodišnjeg Europskog Prvenstva Hrvatskih Marnjina iz Švicarske.

Okupljeno je društvo u ime Zajedništva Hrvata pozdravio prof. Milja Radan, istaknuvši požrtvornost s kojom ovi mladići, na čelu s instruktorima Mikolom Gerom i Mikolom Matejom, promiču karaševsku tradiciju, folklor i šport; zahvaljujući

njihovom upornom zalaganju u očuvanju narodne nošnje, karaševske pjesme, plesa i glazbe naša je kulturna baština poznata diljem čitave države.

Karaševski knez Petar Bogdan je bio ugodno iznenađen što se u našem mjestu upravo pojačava zanimanje za šport i umjetničku djelatnost upravo u trenucima kada u drugim sličnim mjestima takva aktivnost i interes za umjetnička ostvarenja znatno opadaju, naglasivši kako „najveća zasluga pripada mladim članovima „Karaševske Zore” i našim talentiranim nogometašima.

Nakon pozdravnih riječi sudionici i gosti su pogledali kratku reportažu o kulturno – športskom životu naše zajednice, o starim članovima karaševskog ansambla i nogometne ekipe, koji su u svoje vrijeme doprinijeli da se bogatstvo karaševske baštine očuva sve do naših dana. Vrhunac lijepe večeri bila je zajednička večera, te zabava i ples do kasnih noćnih sati uz živu karaševsku muziku.

Uredništvo

